

Шляхом спроб
та помилок

Радіаційне обстеження
зони відчуження

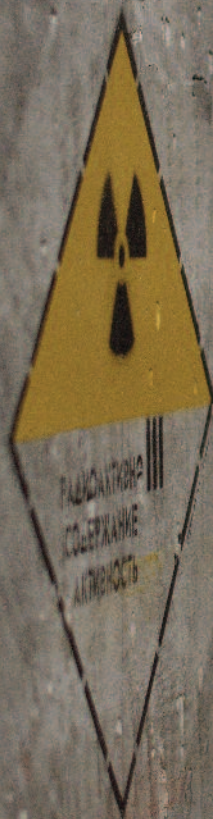
Афіша:
24 вересня

НОВИНИ ЧАЕС

17 вересня 2021 | №23 (1518)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

ПКПТРВ:

інспекційна комісія

Соціально-виробнича нарада

14 вересня відбулась соціально-виробнича оперативна нарада за участю адміністрації станції, керівників підрозділів, а також мера міста Юрія Фомічева.

На початку директор технічний Андрій Білик доповів про стан справ за основними напрямками.

Так, станом на середину вересня на СВЯП-2 перевезено 822 ВТВЗ. 8 ДСЕПів було завантажено до бетонних модулів зберігання та опечатано інспекторами МАГАТЕ.

Щодо поводження із радіоактивними відходами: на «Буряківку» вивезено 631 м³ твердих РАВ з 1015 запланованих, на «Вектор» — 2906 із 4000 запланованих.

Продовжується переробка трапних вод. За два роки було вивільнено 2400 м³ об'ємів. Андрій Білик підкреслив, що ці темпи є недостатніми, але динаміка позитивна.

Щодо переробки рідких РАВ: з початку року сформовано 2927 упаковок, перероблено 662 м³ кубового залишку.

На комплексі із виробництва металевих бочок та контейнерів для РАВ виготовлено 13 контейнерів. Водночас на комплексі проходить експертиза технічної документації та сертифікаційні випробування зразків бетонної суміші на відповідність технічному регламенту, прийнятому в Україні. З початку року виготовлено 3507 бочок.

Костянтин Шефер, заступник генераль-

ного директора, вкотре наголосив про недостатні темпи вакцинації, а також про їх зниження у порівнянні з даними, що були представлені на минулій нараді. Сплеск захворюваності на коронавірусну інфекцію очікується наступного місяця, відштовхуючись від даних за минулий рік.

Доповідь мера Славутича Юрія Фомічева, окрім загальної інформації про стан справ у місті, стосувалася питання мобілізації частини персоналу ДСП ЧАЕС на збори резервістів, які розпочнуться 22 вересня та будуть проходити протягом 10 днів.

На жаль, військовий комісар був відсутній на нараді через службові обов'язки, але Юрій Фомічев доповів, що 90 працівників отримали повістки на збори, проте отримання повістки аж ніяк не передбачає терміновий призов на військову службу. Це необхідні періодичні збори, які є особливо актуальними та важливими, враховуючи російську агресію на сході України.

На це виконувач обов'язків генерального директора Валерій Сейда підкреслив не тільки те, що повідомлення про цих 90 працівників не було надіслано заздалегідь, а й про те, що військовий комісаріат не обговорив це питання із підприємством та не взяв до уваги, що така кількість складає 3% від загальної чисельності персоналу ЧАЕС.

Було запропоновано зустрітись разом із військовим комісаром міста для обговорення нюансів зборів резервістів.

«Велике переселення» триває

Робочі місця певної частини персоналу станції з ОАК найближчим часом будуть перенесені до інших будівель.

Як і з якою метою це відбуватиметься, ми розпитали заступника начальника відділу відомчого нагляду Миколу Шестопала.

— В чому полягає причина переміщення робочих місць персоналу з ОАК?

— Основною метою переселення персоналу з ОАК малої будівельної бази є, по-перше, оптимізація фінансових витрат на утримання будівель, а по-друге, зменшення логістичних витрат.

Також, керуючись програмою «Реалізація етапа остаточного закриття і консервації блоків №1,2,3 ЧАЭС», керівництвом станції було ухвалено рішення щодо консервації цієї будівлі.

— Кого будуть переселяти, і як буде організовано «поселення»: буде «уцілюватися» вже наявний там персонал, чи у нас ще достатньо вільних приміщень?

— Наразі частину персоналу, робочі місця якого раніше знаходились на проммай-данчику ДСП ЧАЕС, переміщено до офісного центру в м.Славутіч, іншу частину — на КВАНТ, а ще якась частка — ма-

ленька — переїжджає на АПК ВОК. Нещодавно всім начальникам підрозділів було розіслано графік переміщення, затверд-

жений тимчасово виконуючим обов'язки генерального директора, готується організаційно-розпорядчий документ щодо

переміщення персоналу та консервації малої будівельної бази.

За нашими розрахунками на КВАНТІ є вільні місця для розміщення персоналу ЦЕОУ (НБК), ЦТАВ, ЦРБ, ВГМТ та інших.

— Які труднощі виникають в процесі переселення?

— Основні труднощі щодо переміщення підрозділів — це необхідність перевезення великої кількості обладнання, організації телефонного зв'язку, підключення офісної техніки до інформаційних ресурсів, та багато іншого.

— Чи є ще у планах подібні масштабні переселення, чи це останнє заплановане?

— Покищо я не маю подібної інформації, проте часи змінюються, наш майданчик — також.

Інспекція ДІЯРУ та ДНТЦ ЯРБ на ДСП ЧАЕС

13 вересня 2021 року розпочалась перевірка повноти і достовірності відомостей, що містяться у документах, доданих до заяв на отримання ліцензії на право провадження діяльності з переробки, зберігання радіоактивних відходів.

Також, у рамках інспекційного обстеження перевіряться:

- стан готовності та дотримання вимог безпеки введення в експлуатацію Установки з вилучення твердих радіоактивних відходів та Заводу з переробки твердих радіоактивних відходів;

- дотримання вимог безпеки експлуатації Тимчасового сховища твердих відходів III групи (високоактивних відходів), низько- і середньоактивних довгоіснуючих відходів;

- поводження з радіоактивними відходами під час здійснення заявленої діяльності;

- забезпечення аварійної готовності, функціонування системи радіаційного контролю та індивідуального дозиметричного контролю;

- підготовка, навчання, перевірка знань та забезпечення необхідним персоналом;
- система управління діяльністю.

Комісія, у складі державних інспекторів Держатомрегулювання та представників ДП «ДНТЦ ЯРБ», у ході обстеження встановить наявність умов для безпечного провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії та оцінить спро-

можність ДСП «ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС» провадити заявлену діяльність з дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки.

Інспекційне обстеження триватиме до 17 вересня 2021 року.

Джерело: Facebook-сторінка Державної інспекції ядерного регулювання України

Міжнародне радіаційне обстеження зони відчуження

4 вересня у зоні відчуження почалося радіаційне обстеження зони відчуження. В обстеженні бере участь Федеральне відомство радіаційного захисту та Федеральна поліція Німеччини, ДНТЦ ЯРБ, мобільні лабораторії Рівненської АЕС та Аварійно-технічний центр НАЕК «Енергоатом».

Головне завдання заходу — відпрацювання техніки радіаційного моніторингу переносними вимірювальними засобами, мобільними лабораторіями та літальними апаратами (двома гелікоптерами та дронами) в умовах радіаційного забруднення на території зони відчуження.

Вимірювальна кампанія, де одночасно залучені наземні і повітряні засоби радіаційної розвідки, проводиться вперше. Основні дані щодо локалізації гамма-випромінювальних радіонуклідів зони пропонується отримати в результаті аеро- гамма-зйомки. Щільність забруднення ґрунту буде визначена шляхом зіставлення даних з повітря та результатів вимірювань наземних мобільних бригад, разом із результатами спектрометричного аналізу проб ґрунту.

Зважаючи на площу зони відчуження — 2600 квадратних кілометрів — стояло завдання максимально рівномірно роз-

поділити точки відбору проб. Таким чином, територія була розбита на 200 квадратів, кожен квадрат 3,5х3,5 км.

Обстеження дозволять осучаснити карти як певних радіоактивно забруднених майданчиків, так і всієї зони відчуження.

Обстеження також проходили і на території Чорнобильської АЕС. Подробицями зі сторони станції поділився заступник начальника цеху радіаційної безпеки ЧАЕС **Сергій Рибалко**: «На той момент, коли ми приєдналися до проекту, вже були готові маршрути, був визначений план робіт. Коли учасники почали зіштовхуватися з проблемами, вони звер-

нулися до нас. Так і вийшло, що ми приєдналися до цих заходів.

Для вимірювання була вибрана дуже велика територія зони відчуження, і цю територію учасники планували покрити з гелікоптерів. Проблема в тому, що гелікоптери не можуть літати над закритими ділянками і в радіусі 5 км навколо станції. Через це була необхідність отримати допуск на ці території, щоб їх хоча б частково можна було покрити дронами.

Крім того, ведуться роботи з перевезення палива зі СВЯП-1 на СВЯП-2, часто через це закриваються автомобільні дороги, тому потрібно було потрапляти в проміжки між перевезеннями, щоб була можливість політати.

Ми на Чорнобильській АЕС ґрунти не міряємо. Ми міряємо аерозолі, робимо дозиметричну розвідку, однак деякі результати вимірів, які ми робили на території ЧАЕС, ми надавали».

За словами Сергія, ЧАЕС майже не бере участі у наукових проєктах поза власною територією. Причин цьому є декілька: обмежена кількість персоналу, нестача кваліфікованих кадрів, обмежені бюджети на подібну діяльність. Натомість, у випадку, якщо наукові проєкти стосуються майданчика чи об'єкта «Укриття», персонал станції завжди бере у них активну участь.

У статті використано матеріали та фото ДНТЦ ЯРБ

Шляхом спроб та помилок

З 7 по 10 вересня за ініціативи Московського центру ВАО АЕС спільно з АТ «ВНДІ АЕС» відбулася міжнародна робоча зустріч на тему «Виведення з експлуатації енергоблоків АЕС».

До участі було запрошено експертів експлуатуючих організацій, керівників служб і відділів, спеціалістів атомних станцій-членів ВАО АЕС-МЦ, а також представників інших регіональних центрів ВАО АЕС, що мають досвід в царині виведення з експлуатації енергоблоків.

Уперше у подібному заході ВАО АЕС взяли участь експерти МАГАТЕ.

Для обговорення було запропоновано наступні проблемні питання:

- досвід розробки проєктів із виведення з експлуатації та проєктів організації робіт з демонтажу великогабаритного обладнання;
- поводження з РАВ, що утворюються під час виведення з експлуатації;
- запобігання травматизму персоналу під час демонтажу та порушень у роботах;
- підготовка персоналу, необхідного на етапі виведення блоків АЕС з експлуатації;
- цільові індикатори під час підготовки та виведення з експлуатації енергоблоків АЕС.

Чорнобильську АЕС на семінарі було представлено трьома доповідями. Заступник начальника відділу інтегрованого поводження з радіоактивними матеріалами Андрій Цівун ознайомив учасників із досвідом ЧАЕС у частині поводження з РМ, начальник відділу стратегічного планування Дмитро Стельмах розповів про особливості розвитку людського ресурсу на етапі зняття АЕС з експлуатації, а заступник начальника цього ж відділу Віктор Кучинський — про особливості планування робіт у цей період.

Як відмітила офіцер МАГАТЕ, в минулому голова ДІЯРУ, Олена Миколайчук, доповіді представників ЧАЕС під

час онлайн-зустрічей виглядали достойно, переконливо та експертно.

Більш детально про роботу на семінарі нам розповіли Віктор Кучинський та Дмитро Стельмах.

— Тема розмови, яку ініціювали ВАО АЕС-МЦ та ВНДІ АЕС, дещо неочікувана. Операторів завжди більше цікавили теми підтримки експлуатації. Остання подібна зустріч відбулася достатньо давно — у 2016 році. На той час у операторів АЕС взагалі не було ніякої зацікавленості в розмові про виведення АЕС з експлуатації. Наразі ситуація змінилася?

В. Кучинський: Років двадцять тому я тісно співпрацював з ВАО АЕС, і дуже намагався звернути їх увагу саме на проблему припинення експлуатації та зняття з експлуатації.

Мої тодішні зусилля були марні. І розмова, яка відбулася в рамках ВАО АЕС майже шість років тому, — ви абсолютно праві — також не була плідною. Наразі, на мій погляд, все було зовсім по-іншому.

З чим це пов'язано? По-перше, переважна більшість країн тією чи іншою мірою вже змушена була займатися

питаннями виведення з експлуатації. Вже є розуміння, що етап зняття з експлуатації триває навіть довше, ніж етап будівництва станції, та й за витратами ці етапи співвідносні.

По-друге, оператори адекватно оцінили сумний досвід ЧАЕС. Згадайте, коли станцію зупинили, не було ані адекватної документації для того, щоб починати знімати блоки з експлуатації, ані КІРО, ані коштів на ці потреби. Та що казати — інфраструктури для поводження з ВЯП та РАВ не було!

В принципі, ми показали всьому світові, як не треба виводити АЕС з експлуатації, і світ урок сприйняв, але лише тоді, коли сам опинився перед необхідністю розпочинати цей процес.

Наприклад, в Росії наразі вже активно виводяться РБМК. Так, в роботі залишаються військові уран-графітові реактори, але перша черга Ленінградської АЕС вже на етапі виведення з експлуатації.

Звичайно, на цьому шляху доводиться вирішувати безліч питань стосовно вибору стратегії демонтажу обладнання, стосовно поводження з утвореними радіоактивними

матеріалами.

Не всі підходи, які використовуються нашими колегами, приміром, з Росії, прийнятні для нас як для європейської країни.

Так, МАГАТЕ вимагає, щоб високоактивні та довгоіснуючі РАВ зберігалися в глибоких геологічних формаціях. Це правильний та цивілізований шлях. Проте, Сибірський хімічний комбінат пішов наступним шляхом: там було вилучено з блоку всі ядерні матеріали, а після цього на блоці було створено додаткові бар'єри захисту, і всю решту РМ захоронено саме там — безпеку такого зберігання обґрунтовано на 10 000 років.

Зрозуміло, що для нас це неприйнятно — ми такий підхід не стали обґрунтовувати навіть для Укриття, хоча в цьому випадку такий підхід міг би вважатися прийнятним. Але піти на перекладання сучасних проблем на плечі нащадків Україна собі дозволити не може.

Д. Стельмах: — Як на мене, робоча зустріч операторів ВАО АЕС-МЦ вкотре показала, що, попри певні зрушення, справжнього розуміння процесів, які відбуватимуться на підприємствах на етапах підготовки до виведення з експлуатації та самого процесу виведення з експлуатації, у операторів наразі не існує.

Переважна більшість операторів, мені здається, не розуміє, що прогрес процесу буде обумовлений не лише наявністю технологій для поводження з ВЯП та РАВ, не наявністю або відсутністю відповідної інфраструктури, але й наявністю персоналу, готового виконувати роботи зі зняття з експлуатації — навченого, вмотивованого.

Наша робоча зустріч мені особисто нагадала такий собі «клуб вболівальників», який поділився на дві групи: тих, хто вже зіштовхнувся з роботами зі зняття з експлуатації, і тих, хто, умовно кажучи, знає, що колись це відбудеться, але сподівається, що це буде вже після них.

Віктор Кучинський сказав у своїйповіді гарну фразу: «Будь-яке планування подальшої діяльності не може бути вдалим, якщо не визначено кінцеву мету, шлях до якої планується». Це стало свого роду одкровенням, до якого неодноразово зверталися учасники семінару. Їм ця проста, здається, істина була досі невідома.

— Приємно розуміти, що твоє підприємство виглядало на поважній міжнародній дискусії красиво та експертно. Проте, ми ж теж мали взяти з дискусії дещо корисне, що може бути в подальшому запроваджено на ЧАЕС?

В. Кучинський: — У робіт, які ми виконуємо, має бути надійний та всебічний науковий супровід. Так, в Україні є Інститут проблем безпеки АЕС. Там достатньо кваліфікований персонал, який допомагає ЧАЕС в міру наявних сил та можливостей. Проте, цей інститут має потенціал для того, щоб стати справжньою науковою базою — з відповідним державним фінансуванням — спочатку для супроводу всіх програм та проєктів нашої станції, а згодом і для всіх українських атомних станцій.

Нерідко нам, операторам, самим доводиться обґрунтовувати свої роботи, і це неправильно. Ми всього лише оператори, а не науковці, ми можемо помилятися.

Л. Стельмах: — Нам не вистачає такої централізації, як у АЕС у рамках Росатому — ми надто далеко відійшли від Енергоатому і спілкуємося з колегами лише в ході подібних семінарів, чого явно недостатньо.

Участь у семінарі переконала мене ще раз: завдяки співпраці з Норвезьким інститутом енергетики, ми змогли не просто реалізувати проєкт Центру візуалізації, але й піти далі, створивши та розвиваючи Інформаційну модель ЧАЕС.

До речі, презентація цієї моделі на семінарі мала шалений успіх. Ця модель, за умови її розвитку та наповнення, надасть можливість зберегти накопичені персоналом ЧАЕС знання та навички, адже у нас процес зняття станції з експлуатації об'єктивно розтягнтий на десятиріччя.

І з огляду на те, що як в Україні, так і в інших країнах, сьогодні відсутні фахівці зі зняття АЕС із експлуатації, ми будемо розширювати роботу в цьому напрямку.

Вже зараз на ЧАЕС є курси підвищення кваліфікації саме в даному напрямку. За рік-два, я сподіваюся, на базі Славутицької філії КПІ запрацює магістратура, де бажаючі отримають саме цю спеціальність.

Німецькі партнери Славутицької лікарні

9 вересня Чорнобильську АЕС відвідала делегація німецьких волонтерів-благодійників у сфері медицини.

Візит відбувся як частина програми перебування німецьких волонтерів у місті Славутич, де вони налагоджують зв'язок зі Славутицькою міською лікарнею для передачі гуманітарної допомоги та для допомоги дітям з інвалідністю.

«Головною метою було ознайомитись із історією цього значимого для всього світу місця.

2018 року ми вперше потрапили сюди разом із моїм сином, познайомились із ліквідаторами наслідків аварії, дізнались про їхні проблеми зі здоров'ям та вирішили створити проект допомоги лікарні та ліквідаторам, які проживають у Славутичі», — коментує візит на ЧАЕС голова німецької делегації Крістоф Зам.

У рамках меморандуму між Славутицькою лікарнею та німецькими благодійниками буде налагоджено постачання медичного обладнання, надано мож-

ливість безкоштовного стажування лікарів міста Славутич у Німеччині, а також розглядається надання допомоги пункту охорони здоров'я ЧАЕС.

Афіша: 24 вересня, Центральна площа

Славутич зустрічає артистів!

Цього разу на сцені будуть аж два гурти — «Один в каное» та «Без обмежень».

24 вересня о 21:00 та 22:00 ви можете насолодитися їх неймовірною енергетикою! Зустрічаємося на тому ж місці — Центральна площа.

Концерт організовано за підтримки Малої Культурної Столиці, Славутицької Міськрада та Українського культурного фонду.

Псевдомінера — затримано!

СБУ повідомила про затримання псевдомінера, який неодноразово повідомляв про мінування ЧАЕС!

Правоохоронці затримали зловмисника за місцем його проживання у місті Славутич.

У результаті проведеного обшуку у помешканні фігуранта оперативники вилучили 23 жорсткі комп'ютерні диски, планшет, ноутбук, флеш-накопичувачі, 2 мобільних телефони, які зловмисник ймовірно використовував у протиправних діях.

Наразі вирішується питання щодо призначення експертиз та повідомлення фігуранту про підозру у вчиненні злочину (свідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності).

Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від двох до шести років.

За матеріалами ГУ СБ України у місті Києві та Київській області

Щоб запобігти сказу

Як повідомляє Державне агентство України з управління зоною відчуження, з 17 вересня у зоні відчуження відбуватиметься імунізація диких тварин.

Вакцина у вигляді поживних принад буде розповсюджуватись шляхом скидання з авіазасобів.

Принада має такий вигляд: їстівна речовина розміром із сірникової коробок, у середину якої поміщено полімерний блістер із вакциною.

Після того, як тварина з'їла принаду, вакцина потрапляє на поверхні слизових оболонок її ротової порожнини, що і викликає імунізацію.

За 14 днів із моменту одноразового поїдання принади у тварини формується імунітет до збудника сказу, який тримається щонайменше 18 місяців.

Вакцина розрахована на вовків, лисиць, єнотів та єнотоподібних собак, ласок, тхорів, борсуків, видр, диких кішок.

Головною умовою успіху процесу імунізації є наступне: людина не повинна торкатися принади, оскільки відчувши людський запах, тварина може відмовитися від споживання.

Адміністрація зони відчуження просить у жодному разі не торкатися приманок руками, оскільки запах людини може відлякувати тварин і вони можуть не з'їсти таку принаду!

Ukraine **NOW** ua

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не підляти точку зору авторів публікацій.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювала: Владислав Курочкін, Майя Руденко, Анастасія Єрашова

+380 4593 431 02 / m.rudenko@chnpp.gov.ua